

ОДЛУКА
о пословању банака са лицима у посебном односу са банком
(Службени гласник Републике Српске бр. 15/18)

- одговори на питања -

Подручје:	Извјештавање о трансакцијама са лицима у посебном односу са банком
Тема:	Лица у посебном односу са банком и извјештавање
Члан:	2. и 4.
Бр. питања:	1.
Датум објаве одговора:	04.01.2018.*
Питање:	<p>Члан 2. став 1. тачка 25. Закона о банкама, лице у посебном односу са банком је:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. члан банкарске групе у којој је банка, 2. лице са најмање 5% учешћа у банци или у лицима која су чланови банкарске групе у којој је банка и чланови уже породице тих лица, 3. правно лице у којем банка има квалификовано учешће, 4. правно лица у којем члан управе, члан надзорног одбора или прокуриста банке и чланови уже породице тих лица има квалификовано учешће, 5. члан надзорног одбора, члан управе банке, носилац кључних функција банке, прокуриста банке и чланови уже породице тих лица, 6. члан управе, члан надзорног одбора, члан управног одбора или прокуриста правног лица из подт. 2. и 4. ове тачке, 7. члан органа управљања и руковођења и прокуриста члана банкарске групе у којој је банка и чланови уже породице тих лица, 8. лице које са банком има закључен уговор о раду који тим лицима омогућава значајан утицај на пословање банке, односно који садржи одредбе којима се одређује накнада том лицу по посебним критеријумима који се разликују од критеријума по стандардним уговорима о раду, под условом да није ријеч о лицима из подт. 2. и 5. ове тачке, или друго лице које због природе односа тог лица са банком, представља лице у сукобу интереса у пословању са банком или које остварује значајан утицај на пословање банке, 9. правно лице чији је члан органа управљања и руковођења или прокуриста истовремено и члан управе или члан надзорног одбора или прокуриста банке, 10. правно лице чији члан управе има 10% или више акција банке са правом гласа.

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

	<p>Молимо појашњење на који начин да утврдимо лица из члана 2. став 1. тачка 25. подтачка 8. и Одлуке минималним стандардима за пословање лица у посебном односу са банком, као и о извјештавању које је наложено поменутом Одлуком. На који начин да банка извјештава о свим трансакцијама, које су то све трансакције, односно да ли банка има обавезу извјештавања о свим трансакцијама предметних лица без обзира да ли су имали неке повлаштене услове или су услови идентични као у случају осталих клијената банке. Можемо ли добити примјер?</p>
Одговор:	<p>У смислу члана 2. став 3. Одлуке о пословању банака са лицима у посебном односу са банком, одредбе те одлуке примјењују се на лица у посебном односу са банком и лица која су у смислу члана 2. став 1. тачка 23. Закона о банкама повезана са тим лицима.</p> <p>Стога, Банка доставља податке о трансакцијама са лицима у посебном односу са банком и лицима која су у смислу члана 2. став 1. тачка 23. Закона о банкама повезана са тим лицима на обрасцу за извјештавање који је прописан у складу са Одлуком о облику и садржају извјештаја које банке достављају Агенцији за банкарство Републике Српске.</p> <p>*Ажурирано 28.02.2018. године због ступања на снагу нове Одлуке о пословању банака са лицима у посебном односу са банком.</p>
Подручје:	Претходно одобрење надзорног одбора за обављање правних послова са лицима у посебном односу са банком
Тема:	Правни послови са лицима у посебном односу са банком
Члан:	2.
Бр. питања:	2.
Датум објаве одговора:	04.01.2018.*
Питање:	<p>Молим Вас за тумачење шта се подразумева под појмом правни послови са лицима у посебном односу са банком? Да ли се мисли на кредитну изложеност?</p> <p>У члану 110. Закона о банкама РС дефинише се пословање са лицем у посебном односу са банком, гдје је између осталог наведено да је потребно добити претходно одобрење Надзорног одбора банке за закључивање правног посла између банке и лица у посебном односу са банком. Законом је такође дефинисано да ће Агенција за банкарство РС утврдити износ изнад којег је потребно добити претходно одобрење Надзорног одбора банке за закључивање правног посла између банке и лица у посебном односу са банком.</p>

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

	<p>Обавјештавамо Вас да банка, у складу са Законом о банкама РС и Одлуком о минималним стандардима пословања банака са лицима у посебном односу са банком тренутно проводи активности на усаглашавању пословне политике у вези са лицима која су у посебном односу са банком.</p> <p>Закон не дефинише термин „правни послови са лицима у посебном односу са банком“ и како исти треба посматрати у смислу пословања банке, па смо мишљења да ова дефиниција не укључује послове, који банку не излажу кредитном ризику, односно послове пружања услуга као што су отварање рачуна, издавање платних картица, извршавање трансакција у платном промету, издавање сефова и слично.</p> <p>С обзиром да Агенција за банкарство РС још увијек није утврдила износ изнад којег је потребно одобрење Надзорног одбора, банка би у циљу ефикаснијег пословања у оквиру пословне политике којом се уређује пословање банке са лицима у посебном односу са банком Надзорном одбору предложити, да се унапријед да сагласност за задуживање лица у посебном односу са банком до лимита укупне изложености 100.000 КМ за физичка лица, односно 250.000 КМ за правна лица, а да за одобравање појединачних изложености до тог лимита овласти управу банке.</p> <p>Предметном пословном политиком предложит ћемо и квартално извјештавање Надзорног одбора о свим новоодобреним изложеностима лицима у посебном односу са банком који су одобрени у конкретном периоду, као и све друге податке које ће Надзорни одбор тражити.</p>
Одговор:	<p>Правни послови у смислу Одлуке о пословању банака са лицима у посебном односу са банком подразумевају све правне послове које банка закључи са лицима у посебном односу са банком и са њима повезаним лицима, односно обухватају и послове које не доводе до кредитне изложености банке (нпр. куповина објеката, ангажовање лица у посебном односу са банком за набавку роба и услуга и др.).</p> <p>У складу са чланом 3. став 1. тачке 2. и 3. Одлуке о пословању банака са лицима у посебном односу са банком дефинисани су износи пословних трансакција по основу закљученог правног посла са лицем у посебном односу са банком изнад којих је потребно претходно одобрење надзорног одбора банке.</p> <p>Такође, надзорни одбор може дати оквирно претходно одобрење за обављање трансакција из члана 3. став 1. тачке 2. и 3. овог члана ако су испуњени сљедећи услови:</p>

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

	<ol style="list-style-type: none"> 1. да се одобрење односи на тачно одређено лице у посебном односу са банком, 2. да се у одобрењу јасно прецизира о каквој врсти правних послова се ради, 3. да се у одобрењу прецизира износ на који се то одобрење односи и временски период у којем важи одобрење (најдуже за извјештајну годину), 4. да се ради о правним пословима за које би добијање појединачног претходног одобрења надзорног одбора значило застој у уобичајеном процесу радабанке (нпр. послови пружања услуга платног промета, FX/MM трансакције и сл.). <p>*Одговор ажуриран 28.02.2018. године због ступања на снагу нове Одлуке о пословању банака са лицима у посебном односу са банком.</p>
Подручје:	Евиденција лица у посебном односу са банком
Тема:	Садржај евиденције лица у посебном односу са банком
Члан:	1. и 2.
Бр. питања:	3.
Датум објаве одговора:	28.02.2018.
Питање:	<p>Имајући у виду чињеницу да Закон о банкама РС (ЗОБ) у члану 2. став 1. тачка 25. дефинише ко су лица у посебном односу са банком и у члану 2. став 1. тачка 26. дефинише ко су чланови уже породице, а да у члану 110. прописује да правни послови банке са лицем у посебном односу са банком обухватају и послове које банка закључи и са лицем које је повезано са лицем у посебном односу и да члану надзорног одбора није допуштено да учествује у одобравању било којег правног посла између банке и било којег члана његове породице, замолио бих вас за појашњење да ли банка у евиденцији лица у посебном односу треба да води:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Уже чланове породице на начин како их дефинише члан 2. став 1. тачка 26. ЗОБ, или се чланови породице воде по неком другом основу и ако јесте по ком основу и до ког степена сродства? – Лица повезана са лицем у посебном односу? – Чланове Одбора за ревизију и по основу којег члана ЗОБ? – Све носиоце кључних функција које је банка интерним актом дефинисала као носиоце кључних функција и чланове њихове уже породице? – Чланове управе и надзорног одбора лица које има 5% учешћа у банци, ако лице које има 5% учешћа у банци има сједиште изван Босне и Херцеговине?

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

	<p>– Лица са најмање 5% учешћа у лицима која су чланови банкарске групе и чланове уже породице тих лица, ако у члану банкарске групе постоји већи број лица која имају најмање 5% учешћа у истом?</p>
Одговор:	<p>Банка је у складу са чланом 1. став 2. Одлуке о пословању банака са лицима у посебном односу са банком дужна да води евиденцију лица у посебном односу са банком, која су дефинисана чланом чланом 2. став 1. тачка 25. Закона о банкама Републике Српске (у даљем тексту: Закон).</p> <p>За потребе утврђивања лица у посебном односу са банком, чланом уже породице сматра се лице из члана 2. став 1. тачка 26. Закона.</p> <p>Чланови одбора за ревизију и чланови њихове уже породице уносе се у евиденцију на основу члана 2. став 1. тачка 25. подтачка 8. Закона.</p> <p>Носиоци кључних функција и чланови њихове уже породице се дефинишу као лица у посебном односу са банком и уносе се у евиденцију на основу члана 2. став 1. тачка 25. подтачка 5. Закона.</p> <p>Чланови управе, надзорног одбора или прокуриста правног лица које има најмање 5% учешћа у банци или у лицима који су чланови банкарске групе уносе се у евиденцију без обзира на то гдје то правно лице има сједиште.</p> <p>Такође, сва лица са најмање 5% учешћа у лицима која су чланови банкарске групе и чланови уже породице тих лица уносе се у евиденцију без обзира на број тих лица.</p> <p>Имајући у виду да је чланом 2. став 3. Одлуке о пословању банака са лицима у посебном односу са банком дефинисано да правни послови банке са лицем у посебном односу са банком обухватају и послове које банка закључи и са лицем које је повезано са лицем у посебном односу са банком, банка у евиденцију уноси за свако лице у посебном односу са банком и лица која су у складу са чланом 2. став 1. тачка 23. Закона повезана са тим лицем.</p>
Подручје:	Евиденција лица у посебном односу са банком
Тема:	Идентификација лица у посебном односу са банком
Члан:	-
Бр. питања:	4.
Датум објаве одговора:	02.08.2018.

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Питање:	<p>Лица у посебном односу са банком су прописана чланом 2. став 1. тачка 25. Закона о банкама и Банка води евиденцију у складу са истим. АБРС је у свом одговору на питања у вези са Одлуком о пословању банке са лицима у посебном односу са банком образложио да се у евиденцију уноси и свако повезано лице са лицем у посебном односу са банком. Повезана лица су поред Закона о банкама дефинисана и Законом о привредним друштвима који шире дефинише чак и чланове породице који су већ прописани чланом 2. став 1. тачка 26. Закона о банкама.</p> <p>Закон о привредним друштвима предвиђа као повезана између осталог и</p> <ul style="list-style-type: none"> - лица у финансијском односу из правног посла или радње које закључује уговор са привредним друштвом или које има финансијске интересе у том послу или радње, по основу којих се разумно може очекивати да утичу на његово поступање супротно интересу привредног друштва, - лица под контролним утицајем стране из правног посла или радње или лица које има финансијски интерес у правном послу или радњи, тако да се основано може очекивати да утичу на његово поступање супротно интересу привредног друштва.
Одговор:	<p>Повезано лице са лицем у посебном односу са банком утврђује се у складу са дефиницијом повезаних лица из члана 2. став 1. тачка 23. Закона о банкама Републике Српске. Закон о привредним друштвима се у овом случају примјењује само за потребе утврђивања чланова породице. Члан 2. став 1. тачка 26. Закона није релевантан за ову дефиницију, као и ставови из Закона о привредним друштвима које сте навели.</p>
Подручје:	Одобрење
Тема:	Одобрење надзорног одбора
Члан:	3.
Бр. питања:	5.
Датум објаве одговора:	02.08.2018.

Питање:

Да ли је правилно разумијевање да банка регистрована у Републици Српској уговоре о обављању правних послова између банке у лица у посебном статусу са банком закључује:

а) без било каквог одобрења надзорног одбора банке уколико се ради о правним пословима:

- који доводе до кредитне изложености банке према том лицу, а ради се о пословима: (1) полагања депозита лица у посебном односу са банком, (2) давања кредита обезбјеђеног везаним депозитом лица у посебном односу са банком, и (3) давања кредита обезбјеђеног дужничким хартијама од вриједности лица чији рејтинг (према оцјени признатих међународних рејтинг агенција) није испод А,

- који доводе до кредитне изложености банке према том лицу, ако због те трансакције укупна изложеност банке према том лицу не прелази износ од 100.000 КМ (ако се ради о физичком лицу) или 250.000 КМ (ако се ради о правном лицу),

- који не доводе до кредитне изложености банке према том лицу, ако се ради о трансакцијама које у току године не прелазе износ од 50.000 КМ (ако се ради о физичком лицу) или 100.000 КМ (ако се ради о правном лицу);

б) уз претходно одобрење/сагласност надзорног одбора банке за сваки појединачни правни посао уколико се ради о правним пословима:

- који доводе до кредитне изложености банке према том лицу, ако због те трансакције укупна изложеност банке према том лицу прелази износ од 100.000 КМ (ако се ради о физичком лицу) или 250.000 КМ (ако се ради о правном лицу),

- који не доводе до кредитне изложености банке према том лицу, ако се ради о трансакцијама које у току године прелазе износ од 50.000 КМ (ако се ради о физичком лицу) или 100.000 КМ (ако се ради о правном лицу);

С тим да је за правне послове наведене под 1б) могуће да надзорни одбор банке да оквирно претходно одобрење за обављање трансакција под условом да се:

- одобрење односи на тачно одређено лице,
- у одобрењу јасно прецизира о каквој врсти правних послова се ради,
- у одобрењу прецизира износ на који се то одобрење

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

	<p>односи и временски период у којем важи одобрење (најдуже за извјештајну годину) и</p> <p>– ради о правним пословима за које би добијање појединачне сагласност надзорног одбора банке значило застој у уобичајеном процесу рада банке (нпр. послови пружања услуга платног промета, FX/ММ трансакције и сл.).</p> <p>Да ли се кумулативно посматра укупан обим правних послова које је банка закључила са лицем у посебном односу са банком у току године или тренутно стање неизмирених обавеза за правне послове по којима банка купује или прима одређене услуге од лица у посебном односу са банком (банка није изложена према том лицу него је дужна) – на примјер, ако банка закључује правни посао вриједности 10.000 КМ, а већ је у току године закључила послове у вриједности од 250.000 КМ по којима нема неизмирених обавеза, да ли је потребно тражити претходну сагласност (због кумулативне вриједности)?</p>
Одговор:	<p>У складу са чланом 3. банка није дужна да обезбиједи претходно одобрење/сагласност надзорног одбора у сљедећим случајевима:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) полагања депозита лица у посебном односу са банком, 2) давања кредита обезбијеђеног везаним депозитом лица у посебном односу са банком, 3) давања кредита обезбијеђеног дужничким хартијама од вриједности Републике Српске, односно дужничким хартијама од вриједности лица чији рејтинг, према оцјени признатих међународних рејтинг агенција, није испод А, 4) склапања правних послова који доводе до кредитне изложености, ако због те трансакције укупна изложеност банке према лицу са којим закључује правни посао не прелази износ од 100.000 КМ уколико је у питању физичко лице, односно 250.000 КМ уколико је у питању правно лице и 5) склапања правних послова који не доводе до кредитне изложености банке према лицу са којим закључује правни посао, ако укупан износ тих трансакција у току једне године не прелази 50.000 КМ уколико је у питању физичко лице, односно 100.000 КМ уколико је у питању правно лице. <p>У свим осталим случајевима банка је дужна обезбиједити</p>

претходно одобрење/ сагласност Надзорног одбора.

При томе, у случају склапања правних послова који не доводе до кредитне изложености према лицу у посебном односу са банком из (нпр. набавка услуга, куповина имовине и сл.) банка је дужна да кумулативно посматра износ правних послова које је у току године склопила са одређеним лицем, а не тренутно стање неизмирених обавеза, односно у случају примјера из Вашег дописа банка је дужна да тражи претходно одобрење/сагласност Надзорног одбора.

Такође, са циљем избегавања застоја у уобичајеном пословању банке дозвољено је да Надзорни одбор да оквирно претходно одобрење/сагласност за склапање правних послова ако се испуне сљедећи услови:

- 1) да се одобрење односи на тачно одређено лице у посебном односу са банком,
- 2) да се у одобрењу јасно прецизира о каквој врсти правних послова се ради,
- 3) да се у одобрењу прецизира износ на који се то одобрење односи и временски период у којем важи одобрење (најдуже за извјештајну годину) и
- 4) да се ради о правним пословима за које би добијање појединачне претходне сагласности надзорног одбора значило застој у уобичајеном процесу рада банке (нпр. послови пружања услуга платног промета, FX/MM трансакције и сл.).